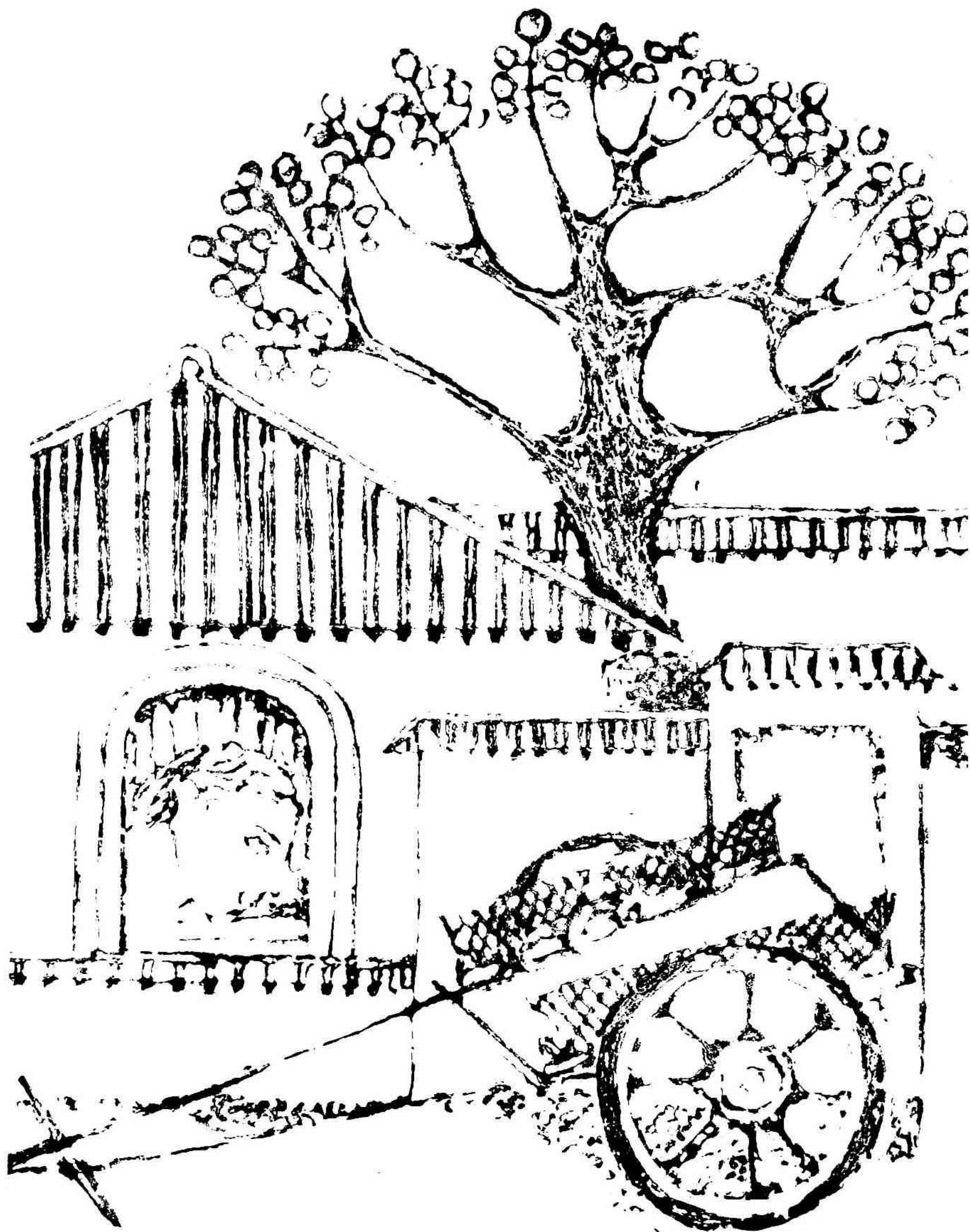

జ త గా త్వు

నల్లపైంట్ కు తైంగ దొడుక్కొని, చానిమీద గోదుమరంగు నిండు సేతుల సిల్క్ కు డ్డ దొడ్డి, బెల్లు వెట్టి, బాతు మీదికి ఎగదువ్విన గోపాతు ఎంట అంతకంటే ఓ జిత్తుడు పొడుగున నశ్యపు రంగు ఒడులు లాగు మీద సంత్రరంగు గీరలబుష్కోటు దొడ్డొని, సన్నటి మీసపుట్టు రింగులువిరిగి, పొట్టివాలు వెట్టుకోని గోపాల్ దోస్తు వచ్చిండు 'వొంకర వొంకర వయసే సక్కన' అన్నారు. అన్నివొంకర్లు సక్కన జేసేది వయసే. నిరుడే ద్రసకు వచ్చిందె గోపాతు. యాడాది లోపట ఎంత మారిపోయిండు పిలగాడు? ఎత్తటిపిల్లలు. మొగతనం కరిగిచ్చి పోసినట్లున్నారు. ఉత్తురం పత్తురం లేకుండ ఎకా ఎకి వచ్చి, అమ్మా, అని విలిసేవరకు రాదమ్మకు ఎరికే లేదు. ఆ గొంతు పొగరుకోడె రంత వోతె రాదమ్మ చెవుల వడి ఉలిక్కిపడింది ఒక్కసారి ఇనుతలికి గంలేసి నట్లు ఉరుక్కుందొచ్చి కొడుకును జూసింది. సంతోషాన నోట మాట రాక మొకం పూలపుటకు తీర్గ జేసుకోని నిలనెడ్డది. కొడుకు ఒక్కడే గాదు పోకిచెట్టు పక్కకు పున్నాగ సెట్టోలె ఉన్న పిలగాణ్ణి జూసి, ఎట్లైనా మా గోపాలయ్యకు నా మాటంటే శనా గురి. మొన్నత్యావ ఒక్కమాట ఇట్ల నెవుల ఏసినో లేదో, పిల్లదానికి అప్పుడే మనుము గుడి రిచ్చికోని పిల్లగాణ్ణి ఎంటవెట్టు కొచ్చిండు. అని సంబురం బట్టలేకపోయింది కొడుకును కొంచెం ఇటటు విల్సి. గోపా : యాపుట పేరు వెట్టే టట్లు లేదు గని, గుణం ఎరుంటిదో? బుద్ధిమంతుడేనా? అని అడిగింది: తల్లిమాట

48 A

యని గోపాల్ అదేందే? అమ్మ! అట్ల డుతవు? బుద్ధిమంతుడు గా కేమైండు. కాలేజ్ ల నా జనగాడు రిహీం అమ్మా! అని జెప్పిండు. ఈమాట యినంగనే రాదమ్మ నెత్తిమీద మొగు లూడి పడ్డంత పనైంది. ఆమె నిలవడ్డ భూమి కిందికి పాతకాల లోకానికి దిగవడి కుదిచ్చుక పోయె ఓట్లు అనిపించింది. ఆమె మనసుల గడిసిపోయిన ముచ్చెట్లన్ని సీనిమ్మల బొమ్మ లోలె మెసిల్పిది.

నిజంగ ఉన్నవాస్తం జెప్పా ల్పంపె సిన్నప్పటి నుండి రాదమ్మ సీతమ్మ ఒక్క కంచంల దిని ఒక మంచంల వండినట్లు మెలిగిను; సూడు సూడు మను కుంట వాళ్లకు మనుము గూడ ఒక్క ఊళ్ల నే గుడిరింది. అందుకే ఇద్దరు ఒగర్ని యిడ్చి ఒగరు ఉండనే లేదు. కాని సీతమ్మ కర్మకొద్ది ఆమెకు శాన దినాలవరకు పిల్లలు పుట్టా. పెట్టనే ఆయింది. నుందులు, మాకులు, మంత్రాలు, తంత్రాలు, నోములు, వ్రతాలు మొక్కుపళ్లు, దీపారాధనలు ఎన్నో జేయంగ జేయంగ కాన్పునిల్సింది. కానిక కన్నకట్టు సీతమ్మది. అందుకే వాణ్ణి కంట వత్తేసుకోని సాదింది.

ఆ నడమ ఆ సంతోహికి మొగుళ్ల రోగం వచ్చిన్నడు యా మందులు వారక గుడ్లు త్యాలేసిండు. అప్పుడు ఇంటి పక్కలున్న కాసింబీ వొచ్చి “దెదురకు సీతమ్మ మాముర్నదు శనా పెద్ద ఫరిష్తా ఉన్నడు. ఆయినకు నాడి పరీక్ష గుడ దెలుస్తది. ఒక్కసారి పిల్లగాణ్ణి దోల్కరా. పైన లడ్గడు. రొండుపైనల ఊడు దీసోకోనీ రా. పిల్లగాణ్ణి బూ మీద బువ్వ బాకి ఉంటె బతుకుతడు.” అని నెప్పింది ఆడ్డం వొచ్చిన రాయి కంత మొక్కంగ లేంది మనిషి తోటికి గొంచపోతె వొచ్చె నెబ్బర ఏంది? అని శామకా దోలె ఉన్న పిల్లగాణ్ణి పొత్తిళ్ల వెట్టు కొని ముర్నదు కాడ్కి గొంచపోయింది. సీతమ్మ జేసిన పుణ్యమా అంట. ఆ నాటి మందు పైకి ఇటుకి మంత్రం శారి రోగం

గీగం బోయి పిల్లగాడు జళ జళ అయిండు. ఆ గండం గడ్సిన కాణ్ణుండి
సీతమ్మ తుర్కొళ్ళ పండుగ గూడ జేస్తుండె. యాది మాసిన గవి 'గ్యారిం'
మాత్రం తప్పక జేసేది. దర్గ కాడికి తానె నడ్సుకుంట వోయి పూ
లెక్కిచ్చి పాత్యా లిచ్చె దాంక ఉండి వచ్చేది. ఎవ్వరు జూడకుండ ఆ
ఉడు బద్దురంగ దెచ్చి కొడ్కుతు పొగ ఏసుకొనేది. ఏరు దాటంగనె
తెప్ప గాలవెట్టి నట్లు గాకుండ యాట ఈ గ్యారిం పండుగ మాత్రం కట్టుగ
జేస్తుండె. ఇది జూసి నల్గురు నాల్గు మాట లన్నరు. ఎంద రెన్ని మాట
లన్న గూడ సీతమ్మ ఉలుక లేదు పలుక లేదు. తన పడికట్టు తప్ప
లేదు. తనకు ఎదురు వడి సూటిగ పొడిసి ఆడి నట్లు అన్నోళ్ళను జూసి
అమ్మా! మీరు నూరు జెప్పుండి ఆరు జెప్పుండి. ఎవ్వరి కడు పాత్రం
వాళ్ళది. ఆపతి తిప్పలకు అడ్డొచ్చి నోదేదేవుడు. యాదేవుడై తె ఏముండది.
గా యింతలై నేను నడిసిన తప్ప నడ్డ ఏముండది. ఇందుట్ల కులానికి
వాచ్చిన మ చేముండ దని వాళ్ళ నోళ్లు మూపిచ్చి ఎప్ప టోలె తన
వంతన తప్పక అన్ని సవరిస్తుంటె రాదమ్మ వొచ్చి "ఏంది సీతక్కా
నీవు పురాగ అన్యాలం అయితుండవు. నేను మెచ్చిందే రంబ నేను
మునిగిందే గంగ అని అనే కాడ్కి వొస్తావి. కులం తలం మంచి చెడ్డా
లేదా? ఎట్ల? నీవు నా కెంత దగ్గరైనా గని బంగారు కత్తి అని మెడ
గోసుకుంటనా? అయ్యో! ఇంటింటికి వో మంటి పొయ్యి అన్నట్లు
ఎతలు ఎవరికి లేవు? ముడుపులు నియమాలు ఎవ్వరికి లేవు. అందరి
కున్నవి. అయినా నీ తిక్క గాకపోతె గిదంత ఏం ఏళం, ఏం కత? ఉన్న
నాల్గు లాళ్లు ఊడిచ్చు కునెటందుకు ఈయానాదీ తుర్క గోరే దొర్కిందా?
అంటె తప్పుగని, తుర్క లల్ల గల్పి తిర్గుతమా ఎట్ల చెప్పు? అని రుస్సు
బుస్సు మంటుంటె, తమలపాకు లడుక్కోని పో వొచ్చిన ఇమాంబీ లేసి
'ఏం దమ్మో రాదమ్మ! మా తుర్క దేవుణ్ణి మాటఅంటవ్? మాటలు
జెర సక్కంగ రాని, మాకి దేవుడు తక్కువ ఉన్నడ్? నీకి దేవుడు

ఎక్క-ప ఉన్నాడ. మాకీ దేవుణ్ణి ఏమివెట్టి సూపి యానాది అని కాఫిర్
 షేర్ చెప్తావ్. నీకి దేవుడు గౌరమ్మ బొమ్మా ఉన్నది, ఫత్తర్ ఉన్నది”
 అని లొల్లి అంటే లొల్లిజేసింది. అట్ల లొల్లి వెడ్తుంటే, ఆ సుట్టు
 వాళ్ళూ వీళ్ళూ అంతా జేరి పెద్ద సంత అయింది. గోటి తోన వోయేది
 గొడ్డండ్ర కాడ్కి వచ్చే” అన్నట్లు మొగోళ్లు గూడ కలుజేసుకునే అంత
 రద్ది రాశెకారం అయింది ఆ నాడు. అప్పటినుంచి సిన్ననాటి దోస్తు లిద్దరు
 ఎడ వాసిను. ఈ ఎడవాపులు ఇచ్చి పుచ్చుకున్న నిచ్చితాంబూలాలును
 గూడ చెదురగొట్టే కాడ్కి వచ్చినవి. ఇంగ నాటినుండి సీతమ్మ
 పేరంటనె రాదమ్మకు పెరుపోయింది. యాదో పేండ్లీ లల్ల నో
 పేరింటా లల్లనో, గుల్లెనో, హరికథ కాదో సీతమ్మ గండ్రవడ్డ దంటే
 రాదమ్మ కా వాల్నని ఆమె నెవుల ఎడే అట్లు సూటి పోటి మాట లంటుందె.
 కాకి మీద పిట్ట మీ దేసి తన కని ఎళ్ళవోసుకునేది. యా ఊళ్ళ యా
 ముసలోడు గుటుక్కు మన్న, యా దొడ్ల్య యా పసురం నావెక్కి
 సచ్చినా, యా ఇంట్ల పిరంగిపిట్ట బుజ్జుమన్నా గని, అవన్ని సీతమ్మ
 జేస్తున్న అపచారానికిఫలితం అనేది. అవన్ని సెడిపోయిన కాలాన జర్గ
 రాననుంటి ఇచ్చింత్రాలు జర్గుతుండవి”. ఆ ముక్తు మూతి దిప్పేది అట్ల
 గాయంతని ఊకుంటే బాగుండు గని ఊకోదు. ఆ పురాగ చెడ్డంక
 ఏముంది నెప్పు? మన మమ్ములు ఎస్కటి తీర్గ ఉన్నరా పాడా! ఓ అంటా
 ముట్టా? కులమా? తలమా? యా దాంట్ల పాబంది ఏడ్సిందని? దేవుడు
 గూడంగ ఎంతకని ఓపెక్కు వర్తడు చెప్పు? పోగాలానికే మనోళ్ళకు
 పెడబుద్ధులు వుడ్తుండవి. లేకుంటే ఏం రోగం జెప్పు? ఆ సీతక్కకు
 కడిచెడు పాలల్ల ఓ కల్లు సుక్కేసి నట్లు అంత పేరువోయిన ఇంట్ల వుట్టి

దాని కేం కర్మ ? గోరీలల్లకు వోయి సాగిలవడి దండంబెట్టం, అని ఊరు
 సుట్టు దిప్పినముచ్చెటను మళ్ళా సీతక్క కాడికే దెస్తుందేది. అనుంటి
 రాదమ్మ కొద్దే యీ యాళ్ళ తుర్క వోస్తును ఎంట పెట్టు కొచ్చి
 ఇంట్లనే దింపిండు. ఈమాట ఇసంగనే కద్దంత మసి ల్పట్లు అయింది.
 సీతమ్మ ఎటుకారంగ ఎవ్వరి యీపు వాళ్ళకు గండ్రవత్తదా? రాదమ్మ, అని
 తనను అడ్గినట్లు నగినట్లు రెప్ప ఏయకుండ జూసి నట్లనిపిచ్చింది. గని
 ఏం జేస్తుంది ? ఆ కొడ్తును ఏ మనాల్నో తెల్వలేదు. అనేటందుకు నోరు
 రాలేదు. పాపం బెల్లంగొట్టిన రాయి తీర్గ నిలవడి, అయ్యో దేవుడా
 అంజనేయ! నా కెసొంటి సంత నిస్తీవి తండ్రీ. గంగసుంటి కులాన్ని ఈ
 రావణాసురుడు పుట్టి పాడుజేయ గూనుండెనే ? ఈ సంగతి ఇంగో సెవిన
 బడకుండ ఉంటవా ? ఇంగోళ్ళకు దెల్వకుండ ఈ సిచ్చును వొళ్ళ మూట
 గట్టుకొని ఎట్లుండు? అని పరి పరి దెసల ఆలోచనజేసింది. ఎత పడ్డది
 ఏడ్చింది; మిడికింది. ఇదేం బట్టిచ్చుకోకుండ గోపాల్ రహీం కాళ్లు మొకం
 గడుక్కొని చాటు తాగి బంగులెక్కి కూసున్నారు. మిడ్కి మిడ్కి రాదమ్మ
 గుండె రాయి జేసుకొని అఖిరికి ఇద్దరికి ఒకసోటనె వొడ్డనజేసింది.
 అట్టైనా గుడ రహీం అంటు సొంటు ఏం గలువకుండ నె జూస్తుండది.
 ఎంతపని ఉన్న గని రహీం కు మంచిసీళ్లు గాజుగిలాసల్పే ఇస్తుండె
 వాళ్ళిద్దరు దిన్నంక వొడ్డెనగిన్నె లన్ని బయట ఏయించి మళ్ళా కుద్ది
 జేయిస్తుండె. దినం ఆపుపంచకం దెప్పిచ్చిస్తోనల్లిస్తుండె. ఎందుకన్న మంచి
 దని వంటుకా అన్నిట్ల తప్పకుండ పాలసుక్క ఏస్తునే ఉండది.

ఇవన్ని సూ సాయగ కనిపెట్టుకుంటున్న పనిపిల్ల లచ్చి రాదమ్మను
 జూసి అమ్మా మన సిన్నదొర ఎంబడి వొచ్చిన గా ఉంగురాలనెత్తి

అయ్య ఎవ్వరూ ? అని అడిగింది. ఆ మాటవిని ఉల్కి-పడ్డది రాదమ్మ.
 గని అప్పుడే సంబాళిచ్చుకొని నీ కన్నేమొ వొచ్చినదొర దిక్కు వాయెన ?
 నీ కెందుకే దొరల ముచ్చట్లు ? ఆ దొర ఎవరైతె నీ కెందుకు ? ఆ రుస్తవా ?
 తీరుస్తవా ? అన్నది. ఆ మాటకు పసిపిల్ల అదిగాదమ్మ అయ్య లిద్దరు
 బోజినాల కాడ గూడ బాస నే మాట్లాడె . మనోళ్లు గారేమొ ? అని అడిగిన
 అని పుట్కున ఉన్నమాట కుండపలగ్గొట్టి నట్లు అడిగింది. ఆ మాటవిని
 రాదమ్మ పిల్లా ! పుల్లీ ! మన లెక్క పోంటి దొర ఇంకా మంత ఎట్లనే ?
 వాళ్ళెక్కడ ? వాళ్ళనదువెక్కడ ? మన మెక్కడ ? మనకు తెలు ఇడిసై ఇంగోటి
 మిడ్తరాదు గస్త ఇందుట్ల నే పడి మునిగితే ల్లం. దొరలకేందే ? నాలుసదువు
 లొచ్చినోళ్ళు, బాసల మాట్లాడక ఏంజేస్తరే గంతట్లనె పకీలుసావ్ తీర్గ
 కానూను అడ్డవట్టివి ? అని పొందికంగ ఇంగోళ్లు దొర్లవట్టకుండ చెప్పింది.
 మీదికి, అట్లబెప్పనైతె జెప్పింది గని, తన కంత పైమీద బొంతపురుగు
 వాకి నట్లైంది. ఇంత గోపిరంగ దాపెట్టిన గుడ తెల్లారెట్టాళ్ళకు ఊళ్ళెనె
 మున్నీ, అరబ్బి ఎల్లజడివినోడు. బారమియాకు దెల్పింది. ఇంగ పట్నంకెళ్ళి
 రహీంమియా వచ్చిండు. పోయికలిస్తే ఖదరుఉంట దని గోపాల్ ఇంటికి
 వచ్చిండు. ఆ సందట్లనే తీరినట్లు జమ్మిలకు, అక్షంతలు సేతుల కట్టుకొని
 దీపిచ్చి పోద మని రామశాస్త్రుర్లు వొచ్చిండు. ఈ ఇద్దరు ఒక్కపారే
 రాదమ్మ ఇంట్ల జతపడ్డరు. ఆ యాళ్ళ పండుగ గదా అని గోపాల్ తండ్రి
 గూడ కొత్తదోతులు గట్టుకోని భారతం జదువుకుంట గూసున్నడు.
 దోస్తులిద్దరు ల్యాత మొక్కకంకులు గలిపిచ్చుకోని పచ్చికారం ఎన్న గలిపి
 పుల్లి ! రాసిస్తూంటె తినుకుంట అగ్బారు సదువుకుంటున్నారు. వొచ్చిన
 రామశాస్త్రుర్లు బంగారంబెట్టి తండ్రికొడ్డులకు దీవెన్లు వెట్టి నట్లై, తమోడే

అనుకోని రహీంమియాకు గూడ సేసలువెట్టి దీవిచ్చిండు. అట్ల అయ్య గారు ఇచ్చిన బంగారాన్ని రహీంగూడ ముద్దుగ దీసుకోని జేబు లేసు కోని గోపాలు తీర్గనె తానుగూడ అయ్యగార్కి దండం బెట్టిండు. అట్లనె మంచి చెడ్డ, ఆ ఈ మాట మాట్లాడి బాదేమియ్యగూడ రుక్పత్ దీసుకున్నడు. ఇదంత జూస్తున్న రాదమ్మకు తామసం బట్టతరం గాలేదు. ఊకుంపె పనిగాదు. ఈ కతేందో ఆసాంతం ముదురక ముందే సక్కవెట్టు కో వాలె అని గోపాల్ తండ్రి గూసున్నకాడ్కి వొచ్చి “ఇంటి కై న పెద్దమనిషివి అవును కాదని బుద్ధి నెప్పేది వోయి సిన్నపిల్లగాణితీర్గ వాళ్ళల్ల గల్సి తిర్గవ డ్డివి. బంతిబోజనం జేయవడ్తివి. నాగొంతు లింగా ప్రాణముండంగ నా కండ్ల ముందల్నే గిన్ని ఆఘాయిత్యాలు జరుగవట్టె. దేవుడు నా నీలుడు సక్కగ గుదిరిచ్చిండు. పాపం సీతక్క ను అనరాని మాట లఱిటి. ఇంత కుంపటి నాతండ్రి నా ఇంట్ల వెడ్డ డని నాకు దెల్వకపాయె. గిట్లని ఎరక్క ఉంపె కులం, తలం, ఈడూ, జోడూ, మాటా మన్నిక గలిసిన, పిల్ల సీతక్కబిడ్డను నేను వొద్దనక పోదునుగదా: నల్లుట్ల నా నెత్తి ఎత్తకుండ జే స్తిరి, అయ్యాకొడ్డులుగలిసి, అని మొకాన కొంగుగప్పుకోని” ఓ అని ఏడ్సింది. అది జూసి గోపాల్ తండ్రి ఇప్పుడు మునిగిపోయింది ఏ ముంది గన్న దూరం జేసిం దానవు నీవు, మళ్ళా నీ వే, వోయి కాళ్ళ కదుపు వట్టుకోని సవందం నిఱపుకో. నీ కంత ఇష్టముంపె. అని అన్నడు”.

సీతక్క బిడ్డ గోపాల్ మనుసుల శనా దినాల నుండి మెదు త్తండది, గని సదువుల వడి వాళ్ళమ్మ సవందం జేసిందీ తెలువదు, తెంపిందీ దెలువదు. ఇప్పు డది యిని నిప్పులమీద నిల్కి నట్లు నిల్సిండు

గోపాల్. అమ్మ ఎంతపని జేసింది? అని అనుకున్నాడు. గని తండ్రి జెప్పిన మాటని సంబరంగ అమ్మా! నాయన మాట యిను, మన కులం నిజంగ గంగ అసాంటిదె. గంగల ఎన్ని నీళ్ళు గలిస్తే మట్టు గంగకు కులం త పొచ్చిందా? నీళ్ళు ఉప్పు గైనవా? ఇంగ గంగమ్మను మనోళ్ళంత మొక్కు తుండరా? లేదా? ఎవరి నమ్మకెలు వాళ్ళవి మనసు ఒక్కటే మంచి గుండాలమ్మ! సూడు. అట్టెతె పాపం మన రహీంకు ఏం కర్మ వొచ్చి పడింది? ముక్కు మొకం దెల్వని అయ్యగార్ని దండం బెట్టనికె? ఇదంత మన ఇంటికి వొచ్చినందు కని మన తీర్గ మెసిలిండు పాపం. అమ్మా! వాడు మణిపూసనే? నీకు దెల్వదు. నాయన! పా సీతమ్మ అత్త ఇంటికి, అని పయినమైండు.

ఇన్నాళ్ళకు తనకు గావల్సివోడు, దూరమై మళ్ళా తన ఇల్లు దేవులాడుకుంట వొచ్చిందంటే సీతమ్మకు నమ్మబుద్ధి గాలేదు. ఇదంత ఇంద్రజాల మోలె అనిపిచ్చింది నాయన గోపాల్! మీ యమ్మకు దెలిస్తే ఇం గే మన్న మిగిలిస్తాదా! తండ్రి! నీవు నూరేండ్లు ఎళ్ళబతుకు. కొడుకు అని గుడ్లనిండ నీళ్ళు దెచ్చుకున్నది. ఇంతట్లనె ఎన్ననుండి గోపాల్ తండ్రి వొచ్చి అదేంది సీతమ్మా! ఇల్లుసొచ్చుకొని వొచ్చినోళ్ళను పరాయోళ్ళను జూసినట్టుజూడవ డ్డివి. అని యా ఆరమరికెలు లేకుండ ఇంట్లకు జొరపడ్డడు.

ఇల్లుజొచ్చుకోనిపెచ్చిన రాఘవయ్య సీతమ్మను జూసి అన్నీమర్కపో వమ్మ, “అమ్మా సీత! నీవు నమ్మతవో! నమ్మవోగని ఆది మీదికి గయ్యాళి గంగమోలె మాటలంటదిగని, నిన్నుదలుసుకోని దాని మనసు కుమ్మరావం

గాలినట్లు గాలింది అనుకో. ఇంత కాలానికి మావోడు పెద్దగైదానికండ్లుదెరిపిచ్చిండు తల్లి. అందుకోసమే నేను ఇన్నాళ్లు 'హరా' అనకుండా 'శివా' అనకుండా తమాసజూసుకుంటు ఉన్నాను. అప్పట్ల మేం మొగోళ్ళం అడ్డమొచ్చినా, ఏమన్నా అన్నా, ఆ మాట చెల్లెటట్లులేకుండా. మా ఇజ్జతు దక్కెటట్లు లేకుండా. ఇదంత ఎందుకమ్మా! నీవే గెల్లినవ్ గదా! ఆ యింటి మీది కాకి యీ ఇంటిమీదికి వాలకుండా యాణ్ణన్న గలిస్తే పొయ్యిల నిప్పు వోసి నట్లున్న నీ యింటికి రాదమ్మ ప్రాణాలసొంటి నేనూ, నా ఏని గంత కొడ్తు నడ్సుకుంట వొ స్తిమిగద తల్లి!" అని అంటుంటే ఎన్నటివి ఒక్కసారి యాది కొచ్చి ఎక్కిళ్ళవడే టట్లు ఏడ్చుకుంట కండ్లుదుడ్సుకొని సీతక్క అమాతంవొచ్చి గోపాల్ ను రెండవేతుల అబ్బుకొని: ముద్దాడి గోపాల్, రా నాయనా! వొచ్చికూసోండి. పాపిష్టిదాన్ని దేవుణ్ణి ఆసొంటి అన్నయ్య మణుసు నొప్పిచ్చిన. ఎన్నాళ్లుంటరయ్య, ఈ ఊళ్ళ! ఈ పిల్లగాడె నా? నీ యెంట వొచ్చిన దోస్తూ? అని ప్రాణవార్తికంగా మాట్లాడుతుంటే గోపాలు కండ్లన్నీ ఇంటి నాల్గదిక్కులు దేవులాడుతుండవి. ఇంతట్టనే చేతుల ఫలారపు కి స్తి, వట్టుకోని ఇర్లపూసిన మాధవి తీగోలె గోపి వచ్చింది. గోపిని జూసి మెగ్గదొడ్గిన కడిమిచెట్టుతీర్గ అయిండుగోపాలు. ముచ్చెమటలువోస్తున్న గోపాలు జేబులకెల్లి ద స్తిదీసుకోని పణమీదచెముట దుడ్సుకున్నాడు. గోపిచెయ్యిపణికి శర్మల్ కొంచెం గోపాల్ మీద వొల్చింది.

“రహీం కెం భాయి క్యాజాత్ హై” అన్నాడు. గోపి కండ్లుదించుకున్నది ఇంతట్లకెల్లెగినదారం ముడివడ్డది.